

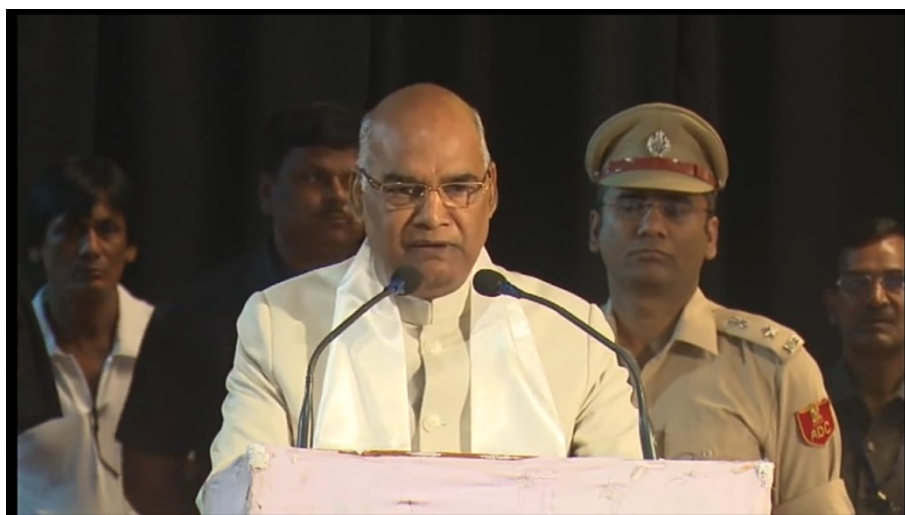
Det blev en kasteløs...

I dag tager Indien sin 14. præsident i ed, den kasteløse Ram Nath Kovind. Men landets 200 mio. kasteløse har næppe grund til at glæde sig, for præsidenten er en kransekagefigur og valget et politisk paradenummer. Vi stiller skarpt på det indiske præsidentembede og det politiske spil bag kulissen.

Præsidentkandidater fra Indiens mere undertrykte lag er åbenbart in vogue i år. Ram Nath Kovinds eneste modstander, Meira Kumar, var også kasteløs og tilmed kvinde. Hun blev lanceret af oppositionen to dage efter at den hindunationale regering gav Ram Nath Kovind sin velsignelse. Et kasteløs udspil kræver åbenbart et kasteløs modspil, og gerne en spardame, der kan slå knægten. Havde regeringens kandidat været en hardcore hindunationalist, ville oppositionen sandsynligvis have svaret igen med en stærk sekulær profil.

Pomp & pragt

Når dét er sagt, er begge kandidater fint kvalificerede til posten. Meira Kumar er en garvet politiker; 5-gange folkevalgt for Kongrespartiet, tidligere socialminister og Indiens første kvindelige parlamentsformand. Ram Nath Kovind er tidligere guvernør for delstaten Bihar, højesteretssagfører og en tro hindunational væbner.

Ram Nath Kovind

Alligevel har det især været de to kandidaters kasteløse adkomst, der fyldte i debatten, for en ny præsident er en symbolladet affære – ren fanfare og trompetmusik. På papiret er der tale om landets højeste embede. Præsidenten er statens formelle overhoved, øverstkommanderende for de væbnede styrker og har bolig i det imponante *Rastrapati Bhawan*, den tidligere britiske vicekonges bolig (der den gang hed *Viceregal Lodge*) – se billede ovenfor.

Yes, Primeminister

Men trods pomp og pragt kan den indiske præsident bedst sammenlignes med en konstitutionel monark, der nok skal godkende alle love før de træder i kraft, men ikke har ret til indsigelser, med mindre loven bryder forfatningen. Det stod klart allerede i 1951, da Indiens første præsident Rajendra Prasad kun ønskede at underskrive de love, som han var enig med.

Statsminister Nehru gik til højesteret og fik medhold: Indien var et parlamentarisk demokrati med en stærk statsminister og en svag præsident. Præsidentembedet repræsenterede først og fremmest et symbolsk opgør med kolonimagten; inderne ønskede ikke den britiske dronning som formelt overhoved – som tilfældet var i Australien, New Zealand og Canada – de skulle være en selvstændig republik, og dét krævede en præsident.

En kompliceret proces

Af samme grund vælges præsidenten ikke af folket, men af et valgkollegium, som består af landets 4.896 parlamentarikere: 4.120 folkevalgte fra de 31 delstatsparlamerter og 776 fra de to nationale forsamlinger i Delhi (hhv. 543 fra underhuset og 233 fra overhuset).

Til sammen råder de over 1.098.903 point fordelt ligeligt mellem de to grupper. De folkevalgte fra Delhi råder hver over

708 stemmer mens de regionale politikernes indflydelse vægtes ud fra befolkningstallet i deres delstat (baseret på folketællingen fra 1971 (!)). Således råder parlamentarikere fra den folkerige delstat Uttar Pradesh over 208 stemmer, mens deres kolleger i lille Sikkim kun har otte stemmer hver.

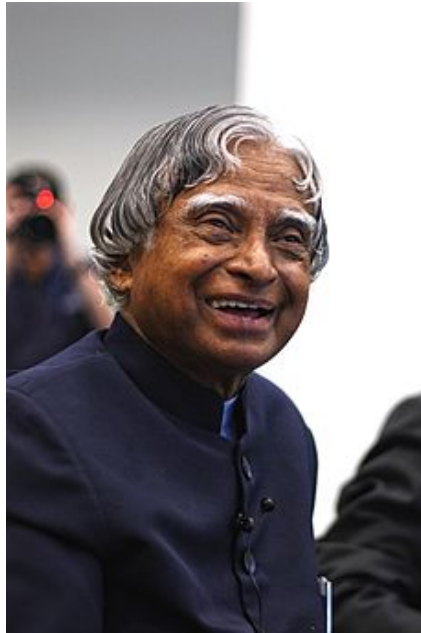
Som et ekstra kuriosum indførte valgkommissionen i år specialtuscher med løbenummer og lilla blæk, som blev udleveret til medlemmerne af valgkollegiet. Kun stemmesedler markeret med disse tuscher var gyldige. Hensigten var at værne om vælgernes anonymitet og sikre en større autonomi i stemmeboksen, men valget forløb uden slinger i valsen. Ram Nath Kovind vandt en sikker sejr. De indiske parlamentarikere stemte som anvist af deres partileder.

Lige dele værdighed og grønne hoser

Derfor er det mest interessante ved præsidentvalget ikke så meget hvem, der vinder, men hvem der udnævnes til kandidat. På den ene side skal præsidenten udstråle en behørig værdighed, hvorfor en lang politisk karriere ikke altid er en fordel – indisk politik er en smudsig affære. En del præsidenter hentes fra det "civile liv", hvor de har udmærket sig som forskere eller på den internationale scene.

På den anden side er præsidentvalget et godt tidspunkt at pryde sig med symbolske fjer. Det er nu politikerne kan score nogle billige point blandt de mere oversete grupper uden det forpligter. Således har Indien haft tre muslimske præsidenter, en sikh, en kvinde og en kasteløs (K. R. Narayanan, 1997-2002).

Den mest ideelle præsident var nok Abdul Kalam (2002-2007), der på én gang var muslim, folkelig, atomfysiker og den drivende kraft bag Indiens atombombeprogram. Han kombinerede alle kriterier.

Abdul Kalam

Kasteløs vs. kasteløs

Og det bringer os tilbage til præsidentvalget 2017, som i høj grad afspejler kampen om de kasteløse vælgere. Traditionelt har de stemt på Kongrespartiet eller lavkastepartiet BSP, men det politiske landskab er i forandring, og det hindunationale parti BJP så gerne, at en større andel af de kasteløse vælgere – som udgør 16% af befolkningen – stemte på dem. Men de to parter udgør et umage par.

Dels bliver BJP anskuet som et højkasteparti, der ønsker at fastholde den hinduistiske samfundsorden med de kasteløse på bunden. Den kasteløse frihedshelt Ambedkar foragtede hinduismen og konverterede til buddhismen kort før sin død. Dels har den skærpede kamp om den hellige ko haft svære konsekvenser for kasteløse, som er stærkt repræsenteret i læderindustrien. Regeringen har strammet loven ift. slagting af køer og rabiater hindunationale selvtægtsgrupper – de såkaldte "kovogtere" – har angrebet både muslimer og kasteløse, som har svaret igen med massive fælles protester (se bl.a. indlæg, [Kampen om den hellige ko](#)).

Om det lykkedes den ny præsident at give hindunationalisterne et bedre image blandt de kasteløse må tiden vise. Det eneste,

der synes sikkert er, at kastesystemet stadig lever og ånder i indisk politik. Det gamle ordspil "In India you don't caste your vote. You vote you caste" har ikke helt mistet sin glød.

Photo credits: Shutterstock.com og Wikipedia Commons for Kovind og Kalam.

For gode artikler på dansk og norsk om de indiske præsidenter, se:

[Fokusindia.no](http://fokusindia.no), 24.04.2012

[Fokusindia.no](http://fokusindia.no), 15.06.2017

[From India with Love](#)

I dag, den 21. juni, afvikles den årlige internationale yogadag med FN's velsignelse. Over hele verden udfører tusindvis af yogaudøvere deres positurer; på den kinesiske mur, ved Eiffeltårnet og London Eye. Det var den indiske statsminister Modi, der i en tale til FN's generalforsamling i 2014 lancerede forslaget om en yogadag, og siden har han arbejdet ihærdigt for dens udbredelse. Hvorfor?

At yogamåtterne i år rulles ud på den kinesiske mur, må i høj grad tilskrives statsminister Modis flid og geniale sans for PR og kommunikation. I 2015 tonede han frem som yogalærer på hjemmesiden Wiebo, den kinesiske udgave af Twitter, med daglige tweets om yogaens gavnlige effekter og grundige instrukser i hvordan man udførte diverse yogapositioner. Modi

dyrker yoga hver dag, og har gjort det i årevis. Samtidig sørgede han for, at den indiske ambassade i Beijing lancerede en lind strøm af yogakonferencer over hele landet, og tog kontakt til lokale yogaklubber.

Aktiv diplomati

Siden har indiske ambassader været på spil over hele verden, fra Holland til Trinidad & Tobago. I Danmark afholdte de et yogatræf i Kongens Have i søndags, og uddelte T-shirts og yogamåtter til de fremmødte. Indsatsen har båret frugt. Den internationale yogadag forventes i år at blive markeret i mere end 180 lande.

Men det er i Indien, at dagen fejres med den største ildhu. På den første internationale yogadag i 2015 gennemførte Modi 21 asanas (yogapositioner) foran 35.984 deltagere. Begivenheden fandt sted på Rajpath, Delhis mest prangende boulevard, og blev optaget i Guinness Rekordbog som verdens største yogalektion. Siden er festen kun blevet større.

De seneste par dage har indiske medier bragt yoga-billeder fra de fjerneste egne af landet: Fra et indisk hangarskib, hvor flydækket er plettet af yogamåtter, til den iskolde Siachen-gletcher i Kashmir, hvor hvidklædte soldater iført snebriller dyrker yoga i geled. Selv er Modi taget til Lucknow i Uttar Pradesh, hvor han sammen med den nyvalgte hindunationale delstatsleder, Yogi (!) Adiyath, dyrker yoga med 51.000 deltagere.

Mere end harmoni

Da Modi i 2014 lancerede tanken om en yogadag i FN-regi, fokuserede han især på yogaens gavnlige effekter på krop og sjæl. Men det handler næppe kun om holisme og harmoni, for yogaen har historiske forbindelser til den hindunationale bevægelse og deres kamp for at genskabe Indien som en hinduistisk nation. Når den hindunationale bevægelse RSS – som også Modi er medlem af – udfører yoga i forbindelse med deres

daglige halvmilitære morgengymnastik, er der tale om en historisk tradition, der går helt tilbage til 1800-tallets socialdarwinistiske strømninger og nationalstatens fremkomst i Europa: Motion er en patriotisk fordring, for kun det stærke folk har ret til en nation, og en stærk nation kræver et stærkt legeme. Hindunationalisterne er grundlæggende enige.

Det var i den ånd, at yogaen i starten af det 20. århundrede blev relanceret som den "indiske" vej til styrke og sundhed, men samtidig blev den gamle indiske tradition iblandet vestlig bodybuilding og skandinavisk gymnastik, herunder Niels Bukhs "primitive gymnastik" fra Ollerup højskole på Fyn (se i øvrigt Mark Singletons værk "Yoga Body" fra Oxford University Press samt indlæg: [Yoga som kampsport](#)).

I 1920'erne, da frihedskampen tog fart, blev yogaklubber arnested for oprør mod den britiske kolonimagt, og frihedskæmpere rejste rundt forklædt som yogier. Ønsket om væbnet oprør havde særlig opbakning blandt hindunationale kræfter, som foragtede Kongresbevægelsens strategi for pacifisme og civil ulydighed udtænkt af Mahatma Gandhi.

Delte meninger i Hindustan

Og det bringer os tilbage til nutiden, hvor mange af Modis politiske modstandere frygter, at denne hyldest til yoga blot er et led i en større hinduficering af det indiske samfund. Muslimske grupperinger har klaget over, at de føler sig presset til at udsige hinduistiske mantraer, og visse lavkastepartier – som netop henter stemmer fra muslimerne – har boykottet festlighederne. Men oppositionen befinder sig i en svær situation, for kritik af yoga – med sine dybe indiske rødder og mange gavnlige effekter – kan nemt fremstilles som både småligt og u-indisk. Samtidig bidrager den globale yoga-hyldest til hinduistisk stolthed og national selvforståelse, hvilket styrker Modis hindunationale parti BJP.

Men også på et dybere ideologisk plan kan Modis yogakampagne

læses ind i en større hindunational selvforståelse, hvor Indien – i kraft af dets filosofiske overlegenhed og ældgamle spirituelle visdom – indtager en særlig plads i den globale verdensorden. Et væsentligt element heri er visionen om "integreret humanisme", der udstikker retningslinjerne for det hinduistiske idealsamfund som alternativ til Vestens kapitalisme og socialisme.

Indisk soft power

Den integrerede humanisme stræber mod et samfund, der bygger på lokal forankring, selvforsyning og bæredygtighed, et samfund hvor borgeren indgår kollektivet og følger sin pligt over for fællesskabet. Således – mener hindunationalisterne – har hinduismen i årtusinder hyldet holistiske og økologiske værdier, som Vesten først har fået farten af inden for de seneste årtier.

Yoga er uden tvivl det mest potente eksempel på indisk *soft power*; en ældgammel kulturarv, der er kendt og praktiseret over hele verden. Men yogaen er kun en del af en samlet pakke, der også omfatter Ayurveda, Transcendental Meditation og et galleri af guruer, der udbreder en blid hinduisme, tilpasset vestlige ganer. I det lys afspejler den internationale yogadag et nyt selvbevidst Indien, der ønsker at manifestere sig på den globale scene, ikke kun økonomisk, men også kulturelt.

Brudstykker på vej

Kære læsere,

Jeg beklager de manglende indlæg i januar. Pausen skyldes ensidig fokus på min bog ***Brudstykker af det moderne Indien***, som udkommer på Forlaget Univers i forbindelse med 70.

årsdagen for Indiens uafhængighed, den 15. august 2017. Manus er nu sendt til første korrektur. Nysgerrige sjæle kan læse de første par sider i hvert kapitel [hér](#).

Desværre fortsætter blog-pausen i marts og april, hvor jeg rejser rundt i Iran med familien. For dem som ønsker en mere letbenet blog om en dansk middelklassefamilies møde med en islamisk kulturkreds, og ikke mindst to pre-teenagepigers møde med hijab'erne, kan læse videre [hér](#).

Go fornøjelse, og på gensyn i maj, hvor Indien.DK vender tilbage med fuld styrke ☐